

ન્યુ ગાલા અસાઇનમેન્ડ 2022 સોલ્યુશન

ધોરણ - 10 ગુજરાતી

Question Paper - 3

વિભાગ - A

(અ) નીચેનાં જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડીને ફરીથી લખો. (04)

કૃતિ

1. છત્રી

2. વાઇરલ ઇન્ફેક્શન

3. રેસનો ઘોડો

4. ભૂલી ગયા પણી

સાહિત્યપ્રકાર

(અ) એકાંકી

(બ) નવલિકા

(ક) નિબંધ

(સ) લોકકથા

(ઇ) હસ્યનિબંધ

OCEAN
કલાસીમેટ

OCEAN
કલાસીમેટ

OCEAN
કલાસીમેટ

OCEAN
કલાસીમેટ

OCEAN
કલાસીમેટ

OCEAN
કલાસીમેટ

OCEAN
કલાસીમેટ

OCEAN
કલાસીમેટ

OCEAN
કલાસીમેટ

OCEAN
કલાસીમેટ

(બ) નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો:

(04)

5. ભર્યો ભર્યો પ્રેમાણ પરિવાર તન અને મનના આરોગ્ય માટેની
પૂર્વશરત છે.

(પ્રેમાણ, ધનિક, પ્રતિષ્ઠિત)

6. કાળુ અને રાજુ ભૂંડામાં ભૂંડી બાબત ભીખ ને કહે છે.

(ભૂખ, ભીખ, આળસ)

7. ઉપરવાસમાં શેત્રંજી નદીનાં પૂર આવ્યાં હતાં. (તાપી, મચ્છુ, શેત્રંજી)

8. ઝુંગર અને તેની વહુ રાજપુર સ્ટેશને ગાડી પકડવા માગતાં હતાં.

(રાજપુર, ધોરાજી, ગાંધીધામ)

(ક) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો : (02)

9. નરેને શા માટે ફોરેસ્ટ ઓફિસરની નોકરી લીધી ?

➤ નરેને ફોરેસ્ટ ઓફિસરની નોકરી લીધી ,કારણું કે ત નૈસગિક ,સૌદર્ય પાછળ ગાંડો હતો.

10. મુંબઈમાં શ્રીમદે શાના પ્રયોગ કરીને સૌને મુગ્ધ કરી દીધેલા?

➤ મુંબઈમાં શ્રીમદે શતાવધાન પ્રયોગ કરીને સૌને મુગ્ધ કરી દીધેલા.

(S) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યોમાં ઉત્તર લખો : (ગમે તે બે) (04)

OCEAN
કલાસીમ

OCEAN
કલાસીમ

OCEAN
કલાસીમ

OCEAN
કલાસીમ

11. લેખક પ્રવાસ દરમિયાન દુર્ભ્યુદ્યોગનાં સ્થળો વિશે શા માટે છેતરાઈ જતા હતા ?

► પ્રવાસ દરમિયાન પવન ઠંડો અને આકરો હતો. દિવસનો મધુર
તડકો અને હવા નિર્મળ હતી. બધે બરફ જ બરફ નજરે પડતો
હતો. તેથી લેખક દુર્ભ્યુદ્યોગનાં સ્થળો વિશે છેતરાઈ જતા હતા.

OCEAN
કલાસીમ

OCEAN
કલાસીમ

OCEAN
કલાસીમ

OCEAN
કલાસીમ

12. લેખક માલિકને શરીરે કરેલો ફૂર કટાક્ષ શાને કહે છે?

➤ માલિકે આપણને સુંદર સ્વસ્થ શરીર આપ્યું છે. આપણે એને સાચવવા માટે સહેજ પણ શ્રમ લેતા નથી. પરિશ્રમ કર્યા વિના બેઠા-બેઠા મનગમતું ઘાઇ-પીને જીવન જીવવું એને આપણે સૌભાગ્ય માનીએ છીએ. તેથી હૃદયરોગના હુમલા વખતે પરસેવો વળે એવા દિવસો આવે છે. આ માલિકને કરેલો ફૂર કટાક્ષ છે.

13. શ્રીમદ્ રાજચંદ્રની સ્મરણશક્તિ અસાધારણ હતી એમ તમે શા પરથી કહેશો ?

➤ શ્રીમદ્ રાજચંદ્રની બુદ્ધિ સતેજ હોવાને કારણે તેઓ જે વાંચતા,
ભણતા, ભણાવતા, તે બધું તેમને આપોઆપ યાદ રહી જતું.
સામાન્ય વિદ્યાર્થીને સાત યોપડીનું શિક્ષણ પૂરું કરતાં સાત વર્ષ
લાગે એ તેમણે માત્ર બે જ વર્ષમાં પૂરું કરી નાખ્યું હતું. આ પરથી
કહી શકાય કે શ્રીમદ્ રાજચંદ્રની સ્મરણશક્તિ અસાધારણ હતી.

(ઇ) નીચેના પ્રશ્નોના આઠ-દસ વાક્યોમાં મુદ્દાસર ઉત્તર લખો : (ગમે તે બે)

(06)

14. આહવાની વનસંપદના મનોહર રૂપનું વર્ણન કરો.

➤ આહવાની વનસંપદ મંત્રમુગ્ધ કરે તેવી છ. એની રંગરમણા

અદભુત છ. નીચે માનવ વસવાટની અંખી કરાવતા ઘરો લાલ

પણોનાં હોય તેવા લાગે છ. એ ઘર સુધી પહોંચવા માટેની ભૂખરી

કેડી સાપના આકારની છ. સૂર્ય સાથે હરીકાઈ કરવા મથતા હોય

તેવા સાગની અનેજમીન પર પથરાયેલા ઘાસની પોતપોતાની

લીલપ છે. એ બંનેનો તાર સૂર્યપ્રકાશથી ચડિયાતો છે. આ દ્રશ્ય
નથનરમ્ય છે. પવનની સાથે ધુમરાઇને ઉપરથી આવતા રંગાગંધ
અવાજના ત્રિવિધ રૂપની ઊડા થાસ લેવાથી સમગ્ર અસ્તિત્વમાં અનુભૂતિ
થાય છે. પવનની જાદુઈ લાકડી ફરે ને આ દ્રશ્ય શ્રાવ્ય ચલચિત્રમાં
પરિવર્તન થતું રહે. શ્રોડા સમય પહેલા પડેલા વરસાદે આ રંગાભૂમિના
વાતાવરણને જ બદલી નાખ્યું હતું પ્રત્યક્ષપણે જોવાથી એના સ્વાદનો
અલગ જ અનુભવ થાય છે. વિશ્વની કોઈપણ સ્પંદનશીલ ચેતનાને સ્પર્શે
તેવી આહવાની વનસ્પદાની મનોહર દુનિયા છે.

15. 'ચોપડાની ઇન્દ્રજાળ' શીર્ષકની યથાર્થતા વર્ણવો.

આ પાઠ લેખક ચંદ્રકાન્ત પંડ્યાની આત્મકથાનું એક પ્રકરણ છે. એ પ્રકરણનું શીર્ષક આખ્યું છે. 'ચોપડાની ઇન્દ્રજાળ' અહીં વાત શાહુકારના ચોપડાની છે. એ ચોપડામાં સત્તર પંચા પંચાણું ગણિત મંડાતું. શાહુકારો ગરીબ અને અજ્ઞાની એવા ઘેરૂઓનું આર્થિક શારીરિક શોષણ કરતાં ને ચોપડે ખોટા ગણિતની માયાજાળ ગુંથતા. રાજા-મહારાજ તેમજ અમલદારોથી પણ ચઢી જાય એવી આ ઇન્દ્રજાળ હતી.

ગુલામથી પણ બદતર જીવન આ વૈતરું કરતી પ્રજા જીવી રહી હતી.

અહીં ઇન્ડજાળ એટલે છિકપટ દ્વારા શોખણા. લેખક અહીં એમના પિતા શાહુકારના શોષિત એવા જીવલાની દરિદ્રતા જોઈ અનુભવીને દ્રવી જાય છે. એના દેખતા જ ઇન્ડજાળનો ચોપડો ફાડી નાખે છે. ઇન્ડજાળ છિકપટ માંથી પાઠને અંતે જીવલાને મુક્ત કરે છે. એ દૃષ્ટિએ ‘જા, તું હવે અમારા લેણા માંથી છુટો!’ ઉક્તિ ‘ચોપડાની ઇન્ડજાળ’ પાઠને અંતે મૂકીને લેખકે વાર્તાના અંતને ચરમસીમાએ મૂકી આપ્યો છે ને પાઠના શીર્ષકને યથાર્થ સાબિત કર્યું છે.

16. 'ગતિભંગ' શીર્ષકની યથાર્થતા સમજાવો.

► 'ગતિભંગ' લઘુકથા છે. લઘુકથામાં સચોટ અંત હોવો જોઈએ. અહીં કથાના અંતની સચોટતા 'ગતિભંગ' શીર્ષકથી યથાર્થ રીતે સિદ્ધ થાય છે. અહીં પતિ-પત્નીના ઝડપથી ચાલવાની ગતિ છે, તો સાથીસાથ બંનેના વિચારોની ગતિ છે. આમ બે પ્રકારની ગતિનો સંબંધ લેખકે માર્મિક રીતે વ્યક્ત કર્યો છે. બીજુ બાજુ પતિ-પત્નીના ચાલવાની ગતિના ભંગ સાથે વૈચારિક ગતિમાં પણ દર્શાવેલી કથાગતિક ચોટ પણ ગતિભંગ જ છે. આ બેવડી રીતે ગતિભંગ

થાય છે. પતિ-પત્નીને ગાડી પકડવી છે. પરં ઝડપથી ઉપડે છે.
પત્ની પાછળ છે. રસ્તામાં કોઈ બાળકનાં પગલાંની છાપ પત્ની જુએ
છે. પરં ધીમા પડે છે. આગામી ઝડપથી ચાલતો પતિ ઘડીભર શોલી
જાય છે. પાછળ જુએ છે. અહીં ચાલવાની ગતિનો ભંગ છે. પણ
વૈચારિક ગતિ મર્મવેધક છે. પત્ની અજાણ્યા બાળકનાં પગલાં જોઈને
પોતાના - મૃત બાળકની સ્મૃતિમાં અટવાઈ ગઈ છે. પત્નીની વ્યથા
પતિ (કુંગર) પણ કળી ગયો. પોતે પણ સ્મૃતિવનમાં ખોવાઈ ગયો.
અહીંસુત્રીના ? પગલાંની છાપની સ્મૃતિમાં ચાલવાની ગતિનો ભંગ

**થયો. ઝડપશી ચાલવાની ભૌતિક કિયા અને વિચારોથી
હદયના મર્મબિંદુ ને વિંઘતી જતી આંતરમનની કિયા - આ
બંને ગતિ 'ગતિભંગ' શીર્ષકને યથાર્થતા ઠેરવવામાં પૂર્ક થાય
છે. લધુકથાના વાંચન સાથે આપણે ભાવકો પણ પાત્રોની સાથે
સહસંવેદનનો અનુભવ કરીએ છીએ. પત્ની, જે મૃત પુત્રીના
વિચારોમાં ખોવાઈ ગઈ છે. તે એક વાસ્તવિકતા છે તે પરિ
સાથે ગાડી પક્કવાની ઉતાવળ છે તે બીજુ વાસ્તવિકતા છે.**

**બીજુ વાસ્તવિકતાની સભાનતા સધાતાં પત્નીની ગતિ પાછી
બદલાઈ છે. બંને ઝડપથી ચાલવા માંડે છે. આમ, બંને
દ્રષ્ટિએ 'ગતિભંગ' શીર્ષક ઘથાર્થ છે.**

Thanks

For watching